

Bihulene – mest sett innenfra

Torunn Forbord er tannlege og spesialist i øre-, nese- og hals-sykdommer (ØNH). Hennes spesialinteresse er bihulene, disse strukturene som har en litt uklar funksjon hos mennesket. Nese- og bihuleproblematikk – rhinosinusitt – er vanlig og utgjør kanskje 30 prosent av konsultasjonene i allmennpraksis.

Samarbeidet ikke så lett som anatomien skulle tilsi

Representanter for fastlegene har vært direkte motstandere av at annet helsepersonell skulle ha henvisningsrett til spesialister. Jordmødre, psykologer, kiropraktorer, optikere og tannleger spiser seg inn på allmennlegens område, er det blitt skrevet. Det er nå snakk om å gi tannleger rett til å henvise til øre-nese-hals-lege og spesialist i hudsykdommer. I fagmiljøene er det enighet om dette, men det er altså fagforeningsmotstand.

Utfordrende og variert anatomi

Nå betrakter man nesestrukturer og bihuler som en enhet; det osteomeatale kompleks. Operative inngrep gjøres via endoskop gjennom nesen. Men man skal kunne sin anatomi: Her er det tynne og skjøre strukturer og kritiske ner-

ver, blodkar – og hjernen. Det brukes computertomografi (CT) og noen ganger magnetresonans (MR). Inngrepene går stort sett ut på å bedre drenasjen, eller å fjerne polypper.

Bihulebetennelse

Rhinosinusitter kan være akutte virale, det vil si forkjølelser, og akutte bakterielle. Det er vanlig å være forkjølet 2–5 ganger per år. I 0,5–2 prosent av tilfellene blir det komplikasjoner i form av bakteriell infeksjon, altså bihulebetennelse, der symptomene øker etter ca. 10 dager. Hvis tilstanden varer over 12 uker blir den klassifisert som kronisk.

Behandlingen kan være medikamentell eller kirurgisk, avhengig av årsak. I en nyere studie kunne man ikke finne forskjeller i bedring av subjektive og objektive parametre mellom kirurgisk og medikamentell behandling. Det er med andre ord grunnlag for fortsatt å studere sinus og tilknyttede strukturer.

Nils Roar Gjerdet

Praksisbasert forskning

Ivar Mjör fra College of Dentistry, University of Florida, snakket om praksisbasert forskning på årets landsmøte. De fleste prosedyrer i klinisk odontologisk praksis er ikke vitenskapelig dokumenterte, mente han. Han drøftet blant annet begrepet sekundærkaries. Dette er en tilstand som nesten ikke er behandlet i lærebøker, men som er en hovedårsak til fyllingsrevisjon. Det er nå gjennomslag for praksisbasert forskning hos amerikanske forskningsmyndigheter. Også nordiske studier er i gang på området.

Tekst og foto: Nils Roar Gjerdet